

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2544/19-A

Název	Základní škola Praha - Kbely
Sídlo	Albrechtická 732, 197 00 Praha 9 - Kbely
E-mail	info@skola-kbely.cz
IČ	61384780
Identifikátor	600040445
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. et Bc. Květoslav Přibil, MBA
Zřizovatel	Městská část Praha 19
Místo inspekční činnosti	Albrechtická 732, 197 00 Praha 9 – Kbely Albrechtická 825, 197 00 Praha 9 – Kbely
Termín inspekční činnosti	24. 9. 2019 – 27. 9. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla vykonána na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Praha - Kbely vykonává činnost základní školy (dále „škola“ nebo „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. Škola je jedinou základní školou v městské části. V souvislosti s demografickým vývojem v regionu došlo k nárůstu počtu žáků, tříd, pedagogických pracovníků, a tím i k navýšení nejvyššího povoleného počtu žáků.

Vzdělávání se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu se všeobecným zaměřením. Specifikem školy je výuka využívající prvky programu Začít spolu vždy v jedné třídě z ročníku. K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 808 žáků ve 33 třídách ZŠ a 16 dětí v jedné přípravné třídě, 342 účastníků navštěvovalo 13 oddělení školní družiny. Nejvyšší povolený počet žáků byl naplněn téměř na 80 procent. Z celkového počtu žáků tvoří přibližně desetinu žáci se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo ke změně na pozici ředitele školy. Stávající ředitel nebyl do funkce jmenován na základě konkurzního řízení, od 1. 8. 2018 je pověřený vedením školy.

Ředitel vytvořil rámcovou koncepci rozvoje školy, avšak nedefinoval konkrétní cíle, jichž chce dosáhnout, ani strategie vedoucí k jejich realizaci a kritéria vyhodnocování jejich průběžného naplňování.

Formy spolupráce a komunikace školy se zákonnými zástupci vytvářejí prostor pro přenos podnětů i okamžitou zpětnou vazbu, umožňují zapojení zákonných zástupců žáků do života školy a podporují prohlubování spolupráce rodiny a školy. V termínu inspekční činnosti však ve škole nebyla zřízena školská rada.

Funkčnost systému řízení negativně ovlivňují rozsáhlé personální změny ve vedení školy. S nástupem ředitele do funkce se obměnilo celé vedení školy. V letošním školním roce se opakovaně změnilo obsazení na pozicích zástupců ředitele školy, výchovné poradkyně a školního metodika prevence. Personální nestabilita ve vedení školy tak narušuje kontinuitu vzdělávání a znesnadňuje koncepční a systematickou práci s pedagogickým sborem, včetně přijímání opatření ke zkvalitnění výuky.

Ředitel delegoval většinu kompetencí v oblasti pedagogického vedení na své zástupce. Ve své pravomoci si ponechal především ekonomické a provozní záležitosti školy. Hospitační a kontrolní činnost, jež by mu poskytovala objektivní zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání, sám nezajišťuje, účastní se jí pouze v přítomnosti své zástupkyně. Záznamy z hospitačí sice stanovují klady a zápory ve sledované výuce, ale postrádají systematictější opatření ke zlepšení kvality vzdělávání a odstranění zjištěných nedostatků.

Ředitel projednává s pedagogickou radou záležitosti týkající se nedostatků ve výchovně vzdělávacím procesu, není však vždy zřejmé, zda k nim jsou přijímána potřebná opatření a zda je vyhodnocována jejich účinnost.

Vzdělávání zajišťuje 48 učitelů, 14 vychovatelek, 11 asistentů pedagoga, speciální pedagog a školní psycholog, z nichž někteří souběžně vykonávají přímou pedagogickou činnost na více pracovních pozicích. Výrazná personální obměna pedagogického sboru v průběhu předchozího školního roku, která byla vyvolána i nárůstem počtu žáků, měla nepříznivý dopad nejen na organizaci vzdělávání, ale i na jeho průběh (opakované změny rozvrhu vyučovacích hodin, vyučujících jednotlivých předmětů a třídních učitelů). V termínu inspekční činnosti polovinu sboru tvořili pedagogové, kteří nastoupili do školy v předešlém

či letošním školním roce. Přibližně čtvrtina učitelů nespĺňuje předpoklad odborné kvalifikace, což se v některých případech projevilo v nevyhovující kvalitě sledované výuky. S ohledem na specifické personální podmínky není zajištěno systematické pedagogické řízení a metodické vedení učitelů. Začínající učitelé sice mají stanoveného uvádějíciho učitele, ale v některých případech se spíše jedná pouze o kolegiální podporu, než o metodické vedení. V plánovaném dalším vzdělávání pedagogických pracovníků je hlavní prioritou především doplnění předpokladů odborné kvalifikace vedení školy a specializace části pedagogů, získávání zkušeností z jiných škol a vzdělávání v oborových didaktikách podle výběru učitelů.

Vícezdrojové financování školy se pozitivně odráží v postupném materiálním vybavování. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových učeben, které částečně slouží i pro činnost školní družiny. K realizaci vzdělávacích programů a souvisejících akcí jsou efektivně využívány další prostory (atria v nové budově, cvičná kuchyně, dílna, učebna fyziky a přírodopisu, hudebna, knihovna, venkovní pracovna).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v přípravné třídě probíhalo v příjemné atmosféře. Učitelka za pomoci asistentky pedagoga rozvíjela základní psychohygienické návyky dětí a trpělivě je vedla k základním pracovním návykům a k získávání dovedností potřebných ke zvládnutí školní docházky.

V průběhu vzdělávání na obou stupních ZŠ se vyskytovaly výrazné kvalitativní rozdíly. Vysokou míru efektivity vykazovalo vzdělávání v tzv. centrech ve třídách 1. stupně s programem Začít spolu. Pedagogové zde vytvářejí žákům příznivou pracovní atmosféru, promyšleně využívají tvůrčí a podnětné prostředí prostorných tříd. Učinnost vzdělávání zvyšuje spolupráce kmenové a párové učitelky, jejich kooperace umožňuje vhodnou diferenciaci výuky s ohledem na potřeby žáků. Vyučujícím se daří vést žáky k zodpovědnosti za své učení, k plánování své práce, samostatnosti, vyhledávání a třídění informací. V centrech se uplatňují aktivizující a kooperační metody výuky, žáci dokáží vyjadřovat své myšlenky a názory. Zodpovědně plní přidělené role ve skupině a při hodnocení dokáží objektivně posoudit podíl práce svůj i spolužáků na společném úkolu ve skupině. Zároveň jsou schopni přijímat i negativní hodnocení od svých vrstevníků, aniž by to nějak narušovalo vztahy ve skupině. Hodnotící list každého žáka přehledně vypovídá nejen o jeho nových poznacích, ale i pocitech z odvedené práce. Portfolia z předchozího školního roku svědčí o množství aktivit i zvyšování úrovně žáků v jednotlivých dovednostech.

Vyučujícím na prvním stupni se rovněž daří při výuce matematiky aplikovat metodu profesora Hejného. Pedagožky v průběhu výuky účelně koordinují jednotlivé činnosti žáků, často působí pouze jako jejich průvodci. Při jednotlivých aktivitách žákům ponechávají dostatečný prostor pro jejich iniciativu, sdělení a obhájení svého názoru. Výuku vyučující efektivně diferencují s ohledem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, slabší žáky se daří zapojovat do manipulativních činností, které podporují názornost výuky a umožňují jim úspěšné vyřešení úloh. Vyučující zde poskytují žákům průběžnou zpětnou vazbu, pozitivním formativním hodnocením efektivně žáky motivují k dalším činnostem, chybu vhodně využívají pro rozvoj učení.

V některých sledovaných hodinách na 2. stupni zvyšovaly vhodně zvolené formy a metody práce efektivitu výuky a významně přispívaly k udržení pozornosti a aktivity žáků. Učitelé zdařile motivovali žáky a vytvářeli dostatek prostoru pro jejich vlastní iniciativu.

K naplňování poznávacích i postojových cílů přispívalo formativní hodnocení a účelné využití závěru vyučovací hodiny.

Podstatnou část vzdělávání na 1. i 2. stupni ale snižovala nesprávná organizace výuky i nerovnoměrné zapojení žáků do vzdělávacího procesu. V kvalitě části hospitovaných hodin se negativně projevila nekvalifikovanost některých učitelů. Přestože byly vyučovací hodiny pedagogy většinou připravené, nepodařilo se jim využít metody práce aktivizující žáky, které deklaruje školní vzdělávací program. V nízké míře byly zaznamenány také formy podporující komunikaci a spolupráci (párovou a skupinovou práci). Nedostatky se projevují i ve stanovování cílů výuky. Ty jsou často zaměňovány za pouhé seznámení s tématem vyučovací hodiny. Ve výuce převažuje frontální forma založená na dominantním postavení učitele. Zvolené vzdělávací strategie vedou k pasivitě žáků, k jejich nižší motivaci a v některých případech i k nekázní. Vyučující kladli důraz na procvičování a upevňování učiva, účelná práce s chybou však byla zaznamenána výjimečně. Účinnost vzdělávání snižuje také nízká míra diferenciací výuky vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků. Učitelé pouze přizpůsobují pracovní tempo slabším a pomalejším žákům, na které většinou ostatní žáci neefektivně čekají. Pouze v některých případech bylo zaznamenáno, že žáci s vyššími studijními předpoklady pracovali na náročnějších činnostech nebo s větším objemem úkolů. Zpětná vazba o zvládnutí učiva žáky je často jen formální a nevypovídá o míře osvojení probíraného jevu. K žákům s potřebou podpůrných opatření pedagogové sice přistupují empaticky, často však poskytují podporu intuitivně a na základě vlastních pedagogických zkušeností.

Vyučující zvyšovali názornost výuky cíleným využíváním didaktických pomůcek, ale pouze v malé míře se jim dařilo propojování učiva s reálnými příklady. Didaktická technika byla během hospitační činnosti využívána pouze na 2. stupni, a to zejména k prezentaci vybraného obsahu nebo k zápisu učiva.

Ze sledovaného průběhu výuky na 2. stupni, kde je aplikován program Začít spolu formou projektových dnů, vyplývá, že pouze malá část pedagogů využívá potřebné strategie výuky (konstruktivismus, aktivizace a kooperace žáků, gradovaný individuální přístup) a hodnocení práce žáků (sebereflexe, formativní hodnocení), které jsou pro vzdělávání s využitím zásad tohoto programu nezbytné.

Zájemové vzdělávání ve školní družině probíhá v pozitivní atmosféře. Žáci mají dostatečný prostor pro odpočinek, spontánní aktivity i možnost volby různých činností. Vhodně jsou využívány prostory školní zahrady s herními prvky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K zjišťování a vyhodnocování individuálních a skupinových výsledků vzdělávání škola využívá běžné interní nástroje. Vyučujícím je poskytována vysoká míra autonomie jak v rámci vedení vzdělávacího procesu, tak i v hodnocení výsledků vzdělávání. Ze zjištění inspekčního týmu tak vyplývá, že forma a četnost poskytované zpětné vazby o úrovni dosažených znalostí a vědomostí žáků není zcela jednotná a velká část pedagogů nevychází z obecných zásad a základních pravidel hodnocení stanovených v školním vzdělávacím programu. Rozdílný přístup k hodnocení žáků a různá kvalita práce jednotlivých pedagogů se negativně promítá do občasných individuálních i mezipředmětových odchylek v hodnocení žáků, např. fyzika, informatika, část žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zdařilým nástrojem hodnocení individuálního pokroku a motivace žáků k osobnostnímu rozvoji je využívání sebehodnotících listů a portfolií některými učiteli na prvním stupni.

Individuální i skupinové výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně sledovány a vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a v rámci jednání části metodických orgánů. Konkrétní opatření směřující ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků nejsou většinou zřejmá a nejsou zaznamenávána. Ředitel nedoložil inspekčnímu týmu, jakým způsobem vyhodnocuje naplňování výstupů stanovených v školním vzdělávacím programu. Z testování České školní inspekce ve školním roce 2016/2017 vyplynulo, že žáci devátého ročníku dosáhli průměrných výsledků v českém jazyce, anglickém jazyce a přírodopisu.

System práce školního poradenského pracoviště se po personálních změnách opakovaně nastavuje, činnosti nově koordinuje speciální pedagožka. Podpora žáků je zajišťována na základě včasné identifikace jejich potřeb, např. depistáž, orientační diagnostika, vstupy speciální pedagožky do hodin. Realizována je prostřednictvím poskytování podpůrných opatření, např. pedagogická intervence, předměty speciálně pedagogické péče, individuální vzdělávací plány, zapojení asistentů pedagoga ve výuce, podpora školního psychologa, kroužky FIE. Efektivitu práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami však ovlivňuje míra dodržování doporučení specialistů školního poradenského pracoviště jednotlivými pedagogy. Na druhém stupni nejsou ve všech případech učitelé o speciálních potřebách žáků dostatečně informováni. Dílčí účinnost podpory je patrná u některých žáků, např. došlo ke zlepšení pozornosti, přístupu k plnění školních povinností, eliminaci rušivého projevu při výuce. I přes pravidelné schůzky a kazuistický seminář všech asistentů pedagoga se speciální pedagožkou se zcela nedaří jejich metodické vedení. Z hospitačních zjištění vyplynulo, že v některých případech pedagogové práci asistentů pedagoga vůbec neřídili, ačkoli žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebyla poskytnuta vhodná podpora. Nižší efektivita poskytování podpůrných opatření je možnou příčinou slabších vzdělávacích výsledků těchto žáků na vysvědčeních. Žákům s odlišným mateřským jazykem a žákům ohroženým školním neúspěchem škola nabízí doučování a práci v tzv. klubech. Bezproblémovou adaptaci žáků na školní prostředí podporují setkání budoucích žáků a třídních učitelů prvního ročníku i možnost vstupu rodičů a podílení se na výuce zejména ve třídách s programem Začít spolu. Školní preventivní strategie reflektuje potřeby školy.

Další zjištění

Ve škole je zaměstnáno na dohodu o pracovní činnosti a dohodu o provedení práce sedm párových učitelů ve třídách využívající program Začít spolu. Jejich mzda je hrazena z daru školy od SRPŠ, kam rodiče účelově přispívají dobrovolnou částkou.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo k výměně celého vedení školy, v souvislosti s nárůstem počtu žáků a tříd se rozšířil pedagogický sbor. V organizaci vzdělávání a pedagogickém řízení školy se projevují závažné nedostatky.

Silné stránky

- kvalita vzdělávání ve třídách prvního stupně využívajících programu Začít spolu,
- kvalita vzdělávání v matematice vyučované metodou profesora Hejného ve třídách prvního stupně.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- personální nestabilita pedagogického sboru negativně se odrážející v kvalitě vzdělávacího procesu,
- absence systematického pedagogického vedení učitelů a nízká efektivita kontrolního systému se negativně promítají do kvality vzdělávání,
- nižší efektivita částí vzdělávání projevující se pasivitou žáků, nedostatečná individualizace a diferenciacie výuky,
- nedostatečné využívání formativního hodnocení žáků,
- nízká míra analýzy výsledků vzdělávání, nejednotnost a nedodržování kritérií hodnocení vedoucí k disproporcím v hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit se na systematické pedagogické vedení učitelů, kontinuální sledování a vyhodnocování průběhu vzdělávání, poskytování zpětné vazby učitelům směřující k průběžnému zlepšování kvality jejich práce,
- zaměřit se na podporu práce pedagogů v oblastech efektivních metod a forem výuky,
- zefektivnit systém kontroly a hodnocení, provádět kontrolní činnost důsledně a kontinuálně v průběhu celého školního roku,
- vhodně obsahově diferencovat výuku s ohledem na rozdílné vzdělávací předpoklady žáků a odlišnou úroveň jejich dovedností,
- pravidelně zařazovat vrstevnické hodnocení a sebehodnocení žáků,
- nastavit nástroje objektivní evaluace vzdělávacích výsledků žáků, systematicky sjednotit pravidla hodnocení,
- přijímat účinná opatření ke zlepšení vzdělávacích výsledků, následně vyhodnocovat jejich účinnost.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy, Praha 9 - Kbely, Albrechtická 732, schválená usnesením Zastupitelstva Městské části Praha 19, ze dne 17. 12. 2015
2. Usnesení rady MČ Praha 19 ze zasedání ze dne 13. 7. 2018, která ruší konkurzní řízení na výběr ředitele ZŠ Praha Kbely a pověřuje vedením školy Mgr. Květoslava Přibila od 1. 8. 2018
3. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku č. j. MSMT-28056/2015-4, ze dne 1. 9. 2015, s účinností od 1. 9. 2015

4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy, Praha 9 - Kbely, Albrechtická 732, platný v termínu inspekční činnosti
5. Školní řád z 1. 10. 2018 platný v termínu inspekční činnosti
6. Organizační řád školy z 1. 9. 2019 platný v termínu inspekční činnosti
7. Vnitřní platový předpis platný od 1. 9. 2018 a Vnitřní platový předpis platný od 2. 9. 2019
8. Výběr z třídních knih vedených ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
9. Záznamy z pedagogických rad vedených ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekční činnosti
10. Výběr z personální dokumentace pedagogů vedené k termínu inspekční činnosti
11. Rozvrh vyučovacích hodin pro školní roky 2018/2019 a 2019/2020 platný v termínu inspekční činnosti
12. Školní vzdělávací program pro přípravnou třídu Svět plný barev platný v termínu inspekční činnosti
13. Vnitřní řád školní družiny platný v termínu inspekční činnosti
14. Kniha úrazů vedená v termínu inspekční činnosti
15. Školní matrika vedená v elektronické podobě v termínu inspekční činnosti
16. Výběr z dokumentace školního poradenského pracoviště
17. Zápisy z ústního jednání s ředitelem ze dne 24. a 26. 9. 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Vladimíra Melicharová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Vladimíra Melicharová v. r.

Mgr. Jiří Mikoláš, školní inspektor

Mgr. Jiří Mikoláš v. r.

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor

Mgr. Karel Pešina v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ing. Ivana Černá v. r.

PhDr. Bc. Tibor Slažanský, Ph.D., školní inspektor

PhDr. Bc. Tibor Slažanský, Ph.D., v. r.

V Praze 25. 10. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Bc. Květoslav Přibil, MBA, ředitel školy

Mgr. Bc. Květoslav Přibil, MBA, v. r.

V Praze 4. 11. 2019